

Enligt sändlista

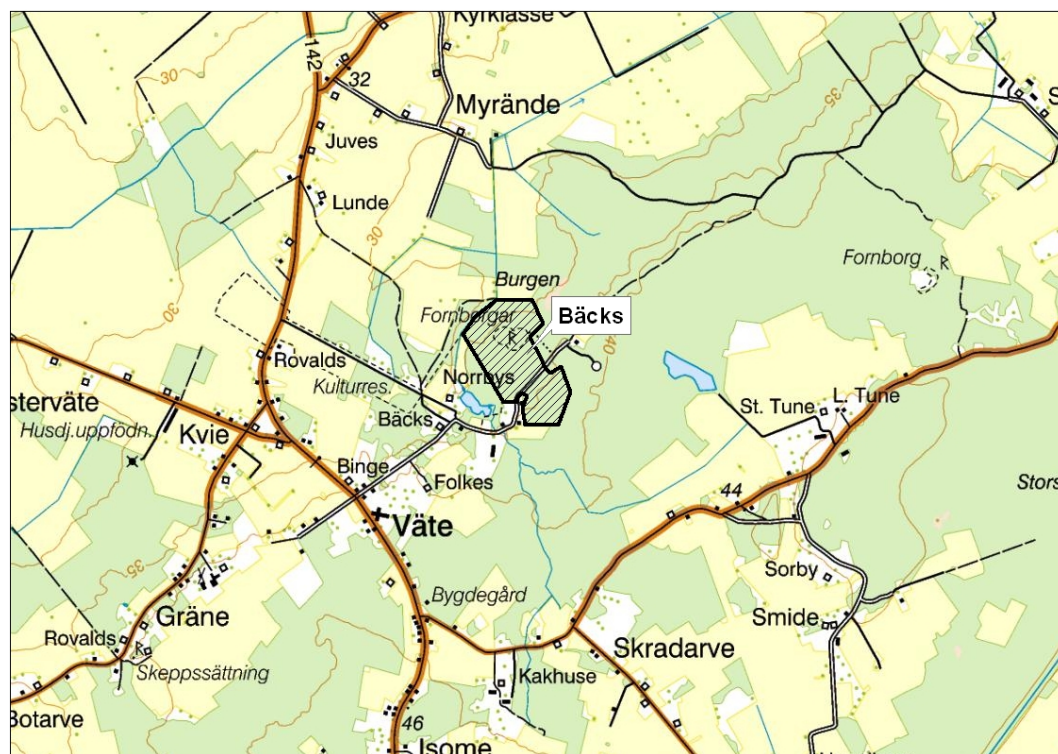
Bildande av naturreservatet Bäck, Väte socken, Gotlands kommun

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Länsstyrelsen att förklara det område som avgränsats med heldragen svart linje på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Reservatets gränser utmärks i fält.

Reservatets namn skall vara **Bäck**.

ÖVERSIKTSKARTA

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn	Bäcks
Kommun	Gotland
Län	Gotland
Lägesbeskrivning	Ca 1 km nordost om Väte kyrka (se översiktskarta ovan)
Ekonomiska kartblad	06J4a
Fastighet och ägare	Väte Bäcks 1:1 och Väte Folkes 1:2. Ägare: Inger och Lars-Erik Olofsson Väte Bäcks 309 623 78 Klintehamn och Mats Olofsson Atlingbo Isums 200 622 40 Romakloster. Väte Rovalds 1:12. Ägare: Staten genom Naturvårdsverket (202100-1975) 106 48 Stockholm
Areal	23,5 hektar, varav 23,4 ha produktiv skogsmark och 0,1 ha övrig mark
Nyttjanderätter m.m.	Se bilaga 2
Förvaltare	Länsstyrelsen i Gotlands län

SYFTET MED RESERVATET

Syftet med bildandet av naturreservatet Bäcks är att:

- bevara ett skogsområde med höga skogliga naturvärden och höga sociala värden i ett gynnsamt tillstånd
- bevara och utveckla strukturer som död ved av olika kvalitéer och gamla, grova träd
- bevara de arter och artgrupper (t.ex. kärlväxter och marksvampar) som är knutna till den gamla skogen
- bevara en livsmiljö för den flora och fauna som är typisk för en gotländsk högproduktiv naturskog på sandig mark

- bevara och utveckla ett värdefullt område för friluftsliv som grundar sig på allemansrätten
- besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter samt de gamla fornborgarna Binge slott.

BESKRIVNING AV RESERVATET

Det aktuella skogsområdet utgörs av gammal barrblandskog med välvuxna, grova tallar och granar på bördig mark. Många av träden är i åldersklassen 150-200 år. Merparten av området har under lång tid skötts genom plockhuggning av död ved och enstaka utvalda träd för timmer. Den extensiva skötseln i området har medfört att trädkontinuiteten i området bevarats och att miljön med avseende på luftfuktighet, beskuggning, med mera varit relativt stabil under lång tid. Plockhuggning har dock också resulterat i att området bär en tydlig kulturprägel vilket innebär att död ved endast förekommer mycket sparsamt. Ett undantag utgörs av reservatets nordöstra hörn på ca två hektar som lämnats orört i många år och där det finns gott om naturskogselement som grova spärrgreniga träd, torrakor, lågor, hålträd och högstubbar.

Av den totala arealen produktiv skogsmark (ca 23 ha) är närmare hälften klassad av Skogsstyrelsen som nyckelbiotop eller objekt med naturvärde. Även stora delar av den övriga skogsmarken har höga naturvärden och förmodligen lång skoglig kontinuitet. Endast ca tre hektar utgörs av mera likåldrig gallringskog respektive en frötärdsställning. Naturvärdena är idag främst knutna till de gamla träden men också till trädkontinuiteten av tall som skapar goda förutsättningar för en rik marksvampsflora. I området har ett stort antal hotade och sällsynta marksvampar påträffats. Om skogen i framtiden lämnas orörd eller sköts för naturvårdsändamål kommer naturskogskvaliteterna att öka ytterligare och därmed även livsmiljön för vedlevande insekter, mossor och lavar. Det nordöstra hörnet av reservatet erbjuder redan idag en sådan miljö med grov död ved i olika nedbrytningsfaser.

Området kring Bäcks tillhör Gotlands absolut mest högproduktiva skogstyper. Av förklarliga skäl har sådana skogar i mycket stor utsträckning avverkats under det senaste halvsekle vilket gör att det idag endast finns små fragment kvar av äldre skog med höga boniteter. Bäcks är idag en av Gotlands sista, något större sammanhängande, område med gammal skog på riktigt bra mark (ståndortsindex T24-T26).

Utöver biologiska och representativa värden har Bäcks även mycket höga sociala värden. Bäcks ligger i direkt anslutning till Norrbys kulturresevat som är ett välbesökt utflyktsmål. Skogstypen i naturreservatet bedöms vara av sådan karaktär att den är attraktiv för en naturintresserad allmänhet. Mitt i Bäcks naturreservat ligger två fornborgar (Binge slott) som också de har ett högt upplevelsevärde för besökare.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

På grund av områdets höga naturvärden knutna till den gamla skogen och dess höga kulturvärden knutna till fornborgarna bedömer Länsstyrelsen att ett förordnande som naturreservat ger de bästa förutsättningarna för att långsiktigt skydda och bevara området. Beslutet överensstämmer med miljökvalitetsmålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt och djurliv* och med den regionala skogsstrategin.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

Med stöd av 5, 6 och 30 §§ miljöbalken föreskriver Länsstyrelsen följande:

A Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att inom reservatet

- uppföra byggnad eller anläggning,
- dra fram mark- eller luftledning,
- anlägga väg eller stig,
- gräva, schakta, fylla ut, spränga eller på annat sätt skada mark,
- anordna upplag,
- dika eller dämna,
- avverka, upparbeta eller bortföra levande eller dött träd,
- tillföra växtnäringssämne eller använda kemiskt bekämpningsmedel,
- utan samråd med länsstyrelsen stödutfodra betesdjur.

Det är dock tillåtet för rättighetshavare till befintlig fiberkabel, telefonledning samt vägen genom reservatet att efter samråd med Länsstyrelsen, utföra underhållsarbeten av dessa. Det är även tillåtet för förvaltaren eller den som förvaltaren utser att anlägga parkeringsplats, stigar och att förbättra skogsvägen på Bäcks 1:1 vid sankapartier för att möjliggöra skötsel enligt skötselplan. Det är också tillåtet för förvaltaren att dämna för att skapa förutsättningar för naturliga vattenfluktuationer enligt skötselplan.

B Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet inom naturreservatet skall tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

- att reservatsgränsen röjs och markeras,
- att skyltar med information om reservatet sätts upp,
- att en parkeringsplats anläggs på den plats som anges med P i beslutskartan, bilaga 1,

- att betesdrift (inklusive uppförande och underhåll av stängsel, grindar och stättor med mera) kan ske inom området i enlighet med vad som anges i skötselplan,
- att spårmarkering för vandringsstigar uppförs
- att plockhuggning och gallring samt förbättring av skogsvägen vid sankpartier på Bäcks 1:1 sker i enlighet med vad som anges i skötselplan,
- att undersökningar genomförs av områdets mark- och vattenförhållanden samt djur- och växtliv.

C Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om allmänhetens rätt att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att:

- bryta kvistar eller på annat sätt skada levande eller dött träd eller buske,
- skada, plocka eller samla in växter eller växtdelar. Bär, matsvamp och blomplockning för eget behov är dock tillåtet,
- sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift.

Det är utöver vad som angetts under föreskrifterna A, B och C tillåtet för förvaltaren eller den som förvaltaren utser att vidta eller låta vidta de skötselåtgärder som anges i skötselplan.

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

Enligt 1 § 2 kap. Lag om kulturminnen m.m. (1988:950) är fasta fornlämningar skyddade. Av 2 § samma kapitel framgår att det till en fast fornlämning hör ett så stort område på marken eller på sjöbotten som behövs för att bevara fornlämningen och ge den ett tillräckligt utrymme med hänsyn till dess art och betydelse. Detta område benämns fornlämningsområde.

FASTSTÄLLELSE AV SKÖTSELPLAN

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 3.

ÄRENDETS BEREDNING

Områdets höga naturvärden upptäcktes då nyckelbiotopinventering genomfördes år 2000 och 2002. Markägarna informerades samma år om områdets höga natur- och sociala värden. Ett förslag till beslut om bildande av ett naturreservat utarbetades av Länsstyrelsen under början av 2006, kompletterades i september 2007 och skickades ut på remiss till markägarna i oktober 2007. 2010 skickades ett för-

slag till beslut och skötselplan på remiss till markägare och andra berörda myndigheter.

Värdering och ersättningsutredning har gjorts av Forum Fastighetsekonomi AB vid flera tillfällen under 2006-11. Överenskommelse om ekonomisk ersättning för det intrång som reservatsbestämmelserna innebär träffades med markägarna till Väte Bäck 1:1 och Väte Folkes 1:2 under 2007. Staten (Naturvårdsverket) förvärvade Väte Rovalds 1:12 genom bytesaffär 2011. Det beslut och skötselplan som nu föreligger har förändrats från det tidigare förslaget.

Länsstyrelsen anser att beslutet går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser. Beslutet överensstämmer med innehållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Cecilia Schelin Seidegård. Naturvårdshandläggare Cecilia Nygren föredrog ärendet.

Cecilia Schelin Seidegård

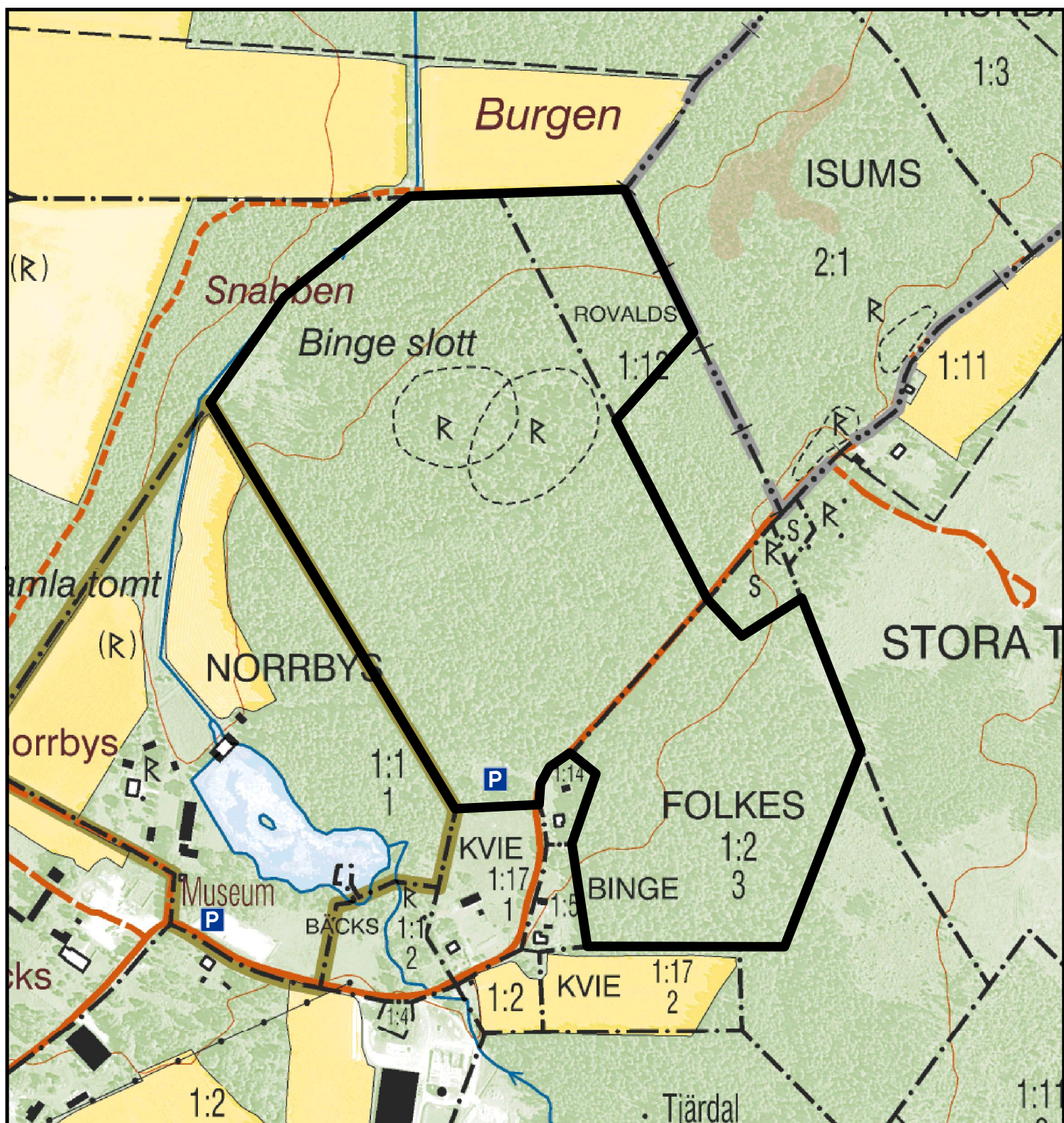
Cecilia Nygren

BILAGOR

1. Beslutskarta
2. Nyttjanderätter m.m.
3. Skötselplan med två bilagor
4. Förteckning över arter
5. Hur man överklagar

Karta tillhörande beslut om naturreservatet Bäck.

Skala 1:5 000

0 50 100 200 Meters

Servitut och nyttjanderätter som rör naturreservatet

Inga kända servitut och nyttjanderätter rör naturreservatet. Den ledning (tele) som går utmed vägen är en accessnätskabel. När dessa byggdes skrevs inga avtal, endast muntliga avtal, enligt uppgift från Hans Olofsson på Skanova 2012-04-24.

Markägarna har uppgett att fiberkabel lagts ned utmed vägen och genom skogen inom naturreservatet en kort sträcka på fastigheten Väte Folkes 1:2.

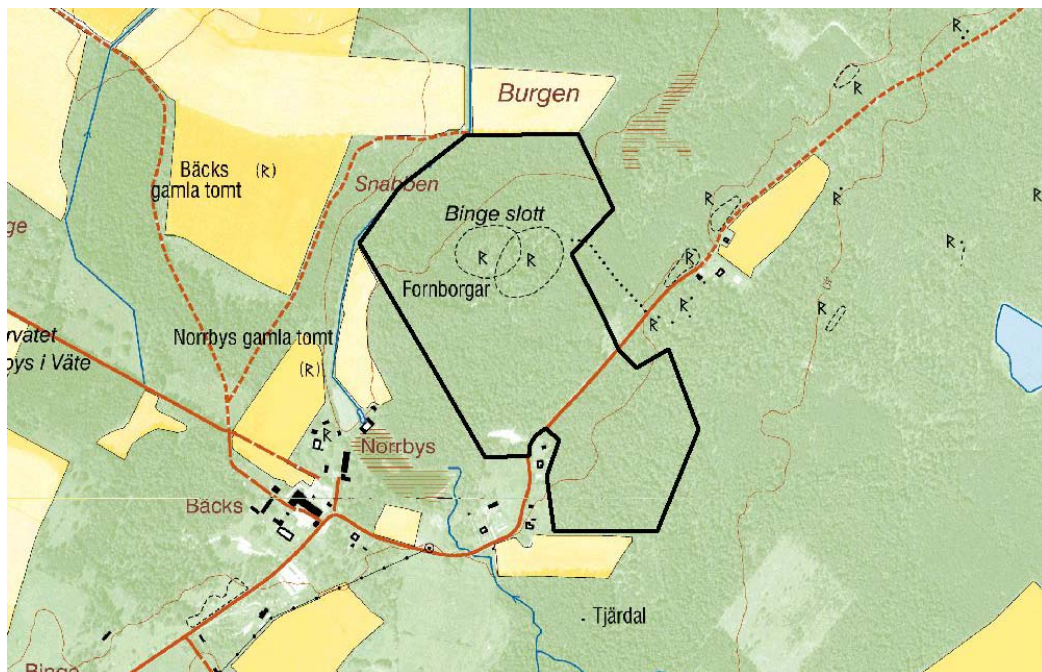
Skötselplan för naturreservatet Bäcks

1. BESKRIVNING AV OMRÅDET

Allmänt

Området har en totalareal av knappt 24 hektar som uteslutande utgörs av produktiv skogsmark. Den största delen av området utgörs av gammal, högvuxen barrblandskog som under lång tid sköts genom plockhuggning av död ved och enstaka utvalda träd för timmer. Den nordöstra delen av området har dock lämnats helt orört under många år och övergått till naturskog. Skogen utgörs av för gotländska förhållanden extremt produktiv barrblandskog (ståndortsindex mellan T22 och T26) med högvuxna och grova tallar och granar. Ca 3 hektar utgörs av mera likåldrig gallringsskog respektive en fröträdsställning. I den södra delen av Bäcks 1:1 finns ett upplag av jordhögar samt en stenhög.

En grusväg som går i fastighetsgränsen mellan Bäcks 1:1 och Folkes 1:2 delar reservatet i en norra och en södra del. Bäcks ligger i ett jordbrukslandskap på mellersta Gotland som domineras av åkermark omväxlande med skogområden. Området ligger också i direkt anslutning till Norrbys kulturresevat och nås via infart från väg 142.

Karta över Bäcks (svart linje). Vägar i anslutning och genom reservatet är utritade i orange.

Naturtyper och prioriterade bevarandevärden

Ingående naturtyper enligt KNAS*	Areal (ha)
<i>Barrblandskog</i>	10,6
<i>Impediment</i>	0,9
<i>Granskog</i>	4,1
<i>Tallskog</i>	6,1
<i>Lövblandad barrskog</i>	1,9
Prioriterade bevarandevärden	
<i>Naturtyper</i>	Gammal barrblandskog, västlig taiga
<i>Strukturer och funktioner</i>	Gamla träd, grova träd, stående och liggande död ved, spärrgreniga träd, högstubbar, boträd.
<i>Arter</i>	Loppstarr, ängstarr, äggspindling, raggtaggsvamp
<i>Friluftsliv</i>	Kulturhistoria, besöksobjekt

*KNAS= Kontinuerlig NATurtypsStatistik, hämtat från naturvårdsverkets databas VIC-natur maj 2012.

Markanvändning under 1900-talet – skogsbruk och bete

Området består till allra största delen av gammal skog som inte varit utsatt för modernt trakthyggesbruk. Färska och äldre stubbar av grova träd och avsaknad av död ved tyder på att skogen med undantag för det nordöstra hörnet har använts under lång tid som "bondeskog" med återkommande uttag av ved och virke till husbehov. Flygbilder från 1930-talet visar att området även då var bevuxen med tät skog. Den areal som idag upptas av yngre, likåldrig gallringsskog var på 1930-talet dock nästan fri från träd.

Tidigare har hela området betats, troligen extensivt med nöt och hästar. Exakt när betesdriften upphörde är osäker men området saknar idag tydlig betesprägel.

Geologi och hydrologi

Området ligger på en höjd av ca 33 meter över havet. Höjdvariationen inom reservatet är små. Jordtäcket på Bäckes 1:1 och Rovalds 1:12 (norr om vägen) består i huvudsak av sand. Även på Folkes 1:2 (söder om vägen) utgörs det lösa jordlagret

av sand, dock med inblandning av grus.

Marken är övervägande frisk men är i områdets nordöstra del fuktig. Inom reservatet finns flera mindre handgrävda diken och på Folkes 1:2 finns även en liten brya som håller vatten stora delar av året. Ett större dike som utgår från kvarndammen passerar reservatets nordvästra gräns.

Vegetation

Trädsiktet domineras av tall (ca 70%) och gran (ca 30%) med förekomster av enstaka björkar, sälgar, askar, lönnar och ekar. På grund av det tjocka jordtäcket av kalkfattig sand påminner markvegetationen något om den som kan hittas i en fastländsk blåbärsgranskog och kalkgynnade växter är sällsynta. Fältsiktet domineras av blåbär och örnbräken. Andra arter som observerats är blåsippa, skogsnäva, skogsviol, harsyra, revlumner, ekbräken, skogsknipprot samt loppstarr (VU) och ängsstarr (NT) (se bilaga 4 för förklaring av förkortningarna). Inom vissa delar av reservatet saknas i stort sett fältsiktet och ersätts istället av olika mossor, bl.a. husmossa, väggmossa, kammossa och bräkenmossor. Kring fornborgarna Binge Slott har det relativt sällsynta gräset långsvingel observerats.

Naturvärden

Av den totala arealen produktiv skogsmark är närmare hälften klassad som nyckelbiotop eller objekt med naturvärde. Det finns gott om grova, högvuxna tallar i åldersklassen 150-200 år. Även stora delar av den övriga marken har höga naturvärden och förmodligen lång skoglig kontinuitet. Naturvärdena är idag främst knutna till de gamla träden men också till trädkontinuiteten av tall som skapar goda förutsättningar för en rik marksvampsflora. I samband med en marksvampsinventering i oktober 2007 noterades totalt 49 olika svamparter varav sex kan användas som signalarter för skog med höga naturvärden: äggspindling, anisspindling, dropptaggsvamp, diskvaxskivling, svavelsriska och fjällig taggsvamp. 2011 noterades raggtaggsvamp (EN) i reservatet. I samband med nyckelbiotopsinventeringen har följande signalarter observerats: kattfotslav, blåmossa, granbarkgnagare och talticka. Se bilaga 4 för artlista och vetenskapliga namn. Den endast mycket sparsamma förekomsten av kattfotslav tyder på att grankontinuitet saknas. Plockhuggning i större delen av reservatet har resulterat i att det är ont om död ved. Ett undantag utgörs av reservatets nordöstra hörn på ca två hektar som lämnats orört i många år och där det finns gott om naturskogselement som grova spärrgreniga träd, torrakor, lågor, hålträd och högstubbar.

Kulturhistoriska värden

Mitt i Bäckes naturreservat ligger två fornborgar (RÄÄ Väte 27:1-2) som också kallas för Binge Slott. Slott är ett gammalt ord på Gotland för äldre befästningar. Namnet "Binge slott" tyder på att borgen en gång legat på gården Binges ägor.

Binge slott är unik då den består av två ringformade fornborgar, som delvis överlappar varandra. Något liknande finns ingen annanstans på Gotland. Den underliggande konstruktionen är äldre än den övre. Mot norr är marken i den äldre borgen sank. Kanske var detta anledningen till att man byggde en ny borg på torrare mark intill. Flera fornborgar uppfördes under forntid vid den stora insjö som tillsammans med Roma myr sträckte sig från Endre i norr till Väte i söder. En del av dessa fornborgar är idag bortodlade, men här vid Bäcks i Väte finns de kvar.

Den äldre borgen (nordvästra) är i det närmaste rund till formen, mäter 120 x 95 meter och är försedd med en inre och en yttre ringvall. Ringvallarna är mellan 0,4 och 0,9 meter höga. Den yngre borgen är något större (145 x 90 meter) och har mer oval form. Även den är försedd med en inre och en yttre ringvall. Innanför, emellan och utanför vallarna löper tydliga 2 – 4 meter djupa vallgravar.

Den väg som går genom reservatet finns med på skattningskartan från 1700-talet och kantas av många fornlämningar, vilket tyder på att den är riktigt gammal, med stor sannolikhet till och med forntida.

Sociala värden

Bäcks ligger i direkt anslutning till Norrbys kulturresevat som är ett välbesökt utflyktsmål. Skogstypen i naturresevatet bedöms vara av sådan karaktär att den är attraktiv för en naturintresserad allmänhet. Eftersom bördiga barrskogar avverkats i mycket stor omfattning och ersatts av planterade produktionskogar utgör Bäcks ett för skogstypen representativt objekt och speglar en äldre typ av markanvändning.

Byggnader och anläggningar

Inga byggnader eller anläggningar finns i reservatet.

Tillgänglighet och information

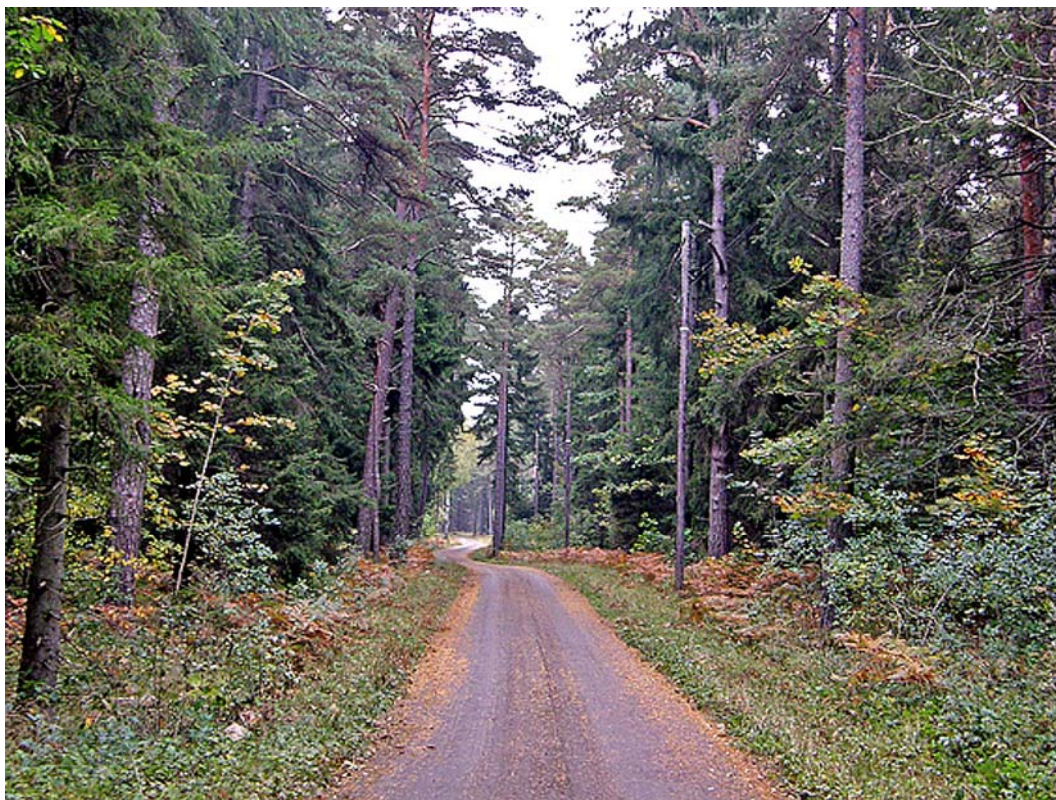
Området nås via avtagsvägen från landsväg 142 till kulturresevatet Norrbys och Bäcks gård. Parkeringsplatsen som ställts i ordning för besökare till Norrbys kulturresevat bör även kunna användas av besökare till Bäcks naturresevat.

Binge slott har på 1960- och 70-talet tillhört de fornlämningar som av Riksantikvarieämbetet utsetts och vårdats som vårdobjekt för kulturmiljövården. Till området hörde en uttagen parkeringsplats öster om vägen genom reservatet mitt emot den stig som från vägen leder in till borgarna. Skötselarbetet kring fornborgen har upphört men hänvisningsskylt vid vägen och en informationstavla i A4-format vid borgen finns kvar.

OVAN: Grov och spärrgrenig barrblandskog på fornborgarna Binge Slott (skötselområde 2).
NEDAN: Uppslag av yngre lövträd på den östra fornborgen (skötselområde 2)

OVAN: Vägen genom reservatet.

NEDAN: Grov gran i kanten av fornborgen och hålträd i den nordöstra delen av reservatet.

OVAN: Barrblandskog söder om vägen, skötselområde 1.
NEDAN: Gallringsskog i skötselområde 3

2. SKÖTSELOMRÅDEN MED BEVARANDEMÅL OCH ÅTGÄRDER

Generella riktlinjer

Alla

åtgärder ska göras med försiktighet så att markskador inte uppkommer.

Bete

I stort sett hela reservatet kan med fördel betas. Länsstyrelsen bedömer att den störning som uppkommer av extensivt bete och tramp har positiv inverkan på naturvärdena. Bete är dock ingen absolut förutsättning för att bevara områdets alla naturvärden. Betestrycket bör inte vara speciellt hårt och betesdjuren ska inte åstadkomma varaktiga trampsador i de fuktigare delarna av områdets nordöstra del. Vad gäller djurhållning och betesdrift ska bestämmelserna i djurskyddslagen och tillhörande förordningar följas. Sambete kan ske med marker som ligger inom Norrbys kulturresevat.

Stängsling

Stängsel saknas idag och om reservatet ska betas måste därför stängsel sättas upp kring hela området. Dessutom skall alla gamla rester av taggtrådsstängsel i området tas bort. Längs vägen genom reservatet bör, om möjligt, traditionellt bandtun (trägårdesgård) sättas upp för att få en estetiskt tilltalande och kulturhistoriskt intressant inramning av reservatet.

Hydrologi

Genom skogsområdet löper flera mindre och större diken. Länsstyrelsen bedömer att naturvärdena skulle gynnas av att diken läggs igen eller tillåtas växa igen naturligt. Översvämningar och andra vattenfluktuationer är en naturlig störning som påverkar växtlighet och artsammansättning. I och med att den övervägande delen av skogsmarken i landet är utdikad har de naturliga processerna satts ur spel. Att återskapa förutsättningar för naturliga vattenfluktuationer är därför en viktig naturvårdsåtgärd.

Eventuell igenläggning av diken måste föregås av en undersökning där man bedömer om och hur åtgärden påverkar markerna i och utanför reservatet.

Anordningar för besökare

Tillgängligheten inom reservatet bör förbättras. En i terrängen markerad promenadstig som utgår från parkeringsplatsen alternativt från Norrbys kulturresevat bör vägleda besökare genom reservatet till fornborgarna. Där stigen går fram ska stängselgenomgångar eller stättor finnas så att besökare till fots kan ta sig in i reservatet. Det är positivt om åtgärder för besökare kan samordnas med åtgärder för Norrbys kulturresevat, så att besökare kan uppleva en helhet av olika typer av historisk markanvändning.

Information

Besökare ska kunna ta del av information om reservatets natur- och kulturvärden och vilka bestämmelser som gäller i reservatet. Informationstavla ska sättas upp enligt Naturvårdsverkets riktlinjer och Länsstyrelsens praxis. Informationstavlor bör förslagsvis sättas upp vid parkeringsplatsen som ska anläggas i Skötselområde 7, se nedan, samt vid Norrbys kulturreservat.

Information om reservatet ska finnas på Länsstyrelsens hemsida.

Skötselområden

Reservatet är indelat i 7 skötselområden. Avgränsningen av skötselområden framgår av bifogad skötselkarta, bilaga 1. Samtliga skötselområden kan med fördel betas.

Skötselområdena är:

1. **Skogsmark med försiktig skötsel**
2. **Fornborgsområde**
3. **Skogsmark med skötsel: gallring**
4. **Skogsmark med skötsel: gallring**
5. **Skogsmark med skötsel: gallring**
6. **Skogsmark med få skötselåtgärder (interndynamik)**
7. **Mark för besöksändamål med mera**

2.1 Skötselområde 1. Skogsmark med försiktig skötsel (ca 17,7 ha)**Beskrivning:**

Merparten av området har skötts genom plockhuggning av ved och virke och kontinuitet av död ved saknas därför och behöver öka. En förutsättning för att bibehålla karaktären av en bondeskog är att även i framtiden utföra enstaka extensiva plockhuggningar i delar av området. Det är mycket viktigt att plockhuggningen planeras noggrant och utförs i samråd med Länsstyrelsen. I nordvästra hörnet finns ett mindre hygge med överståndare av tall.

Bevarandemål:

- Skötselområdet ska utgöras av en flerskiktad skog med karaktär av gammal bondeskog. Träd i olika åldrar ska finnas.
- Grova, spärrgreniga träd och övriga element med höga naturvärden som torrträd och hålträd finns i gynnsam omfattning.
- Stående och liggande död ved finns i gynnsam omfattning.
- Livsmiljöer för rödlistade och skyddsvärda arter och artgrupper (t ex marksvampar) ska finnas i gynnsam omfattning.

Skötselåtgärder:

Försiktig och extensiv plockhuggning vid enstaka tillfällen för att åstadkomma en ljusare skog med luckor och karaktär av gammal bondeskog. Plockhuggningen bör föregås av en noggrann planering för att kunna kombinera den traditionella markanvändningen med största möjliga naturvårdsnytta. Grova, spärrgreniga, gamla träd och övriga element med höga naturvärden såsom torrträd och hålträd ska sparas. Genom att låta en andel av den huggna veden ligga kvar ökas mängden död ved i skötselområdet. Träd som dör naturligt ska lämnas kvar. En del av den liggande döda veden kan tas tillvara om den hindrar besökare eller eventuella betesdjur. En noggrann avvägning mellan åtgärder som görs för att underlätta för betesdjuren och naturvårdsnytta ska göras. På hygget i det nordvästra hörnet kan viss röjning av unga lövträd tillåtas för att låta de självföryngrade tallplantorna komma upp.

2.2. Skötselområde 2. Fornborgsområde (ca 1,8 ha)**Beskrivning:**

Se beskrivning på sid 4. Fornborgarna har under 60- och 70-talet hållits fria från igenväxning inom ramen för Riksantikvarieämbetets vårdprogram. Röjningarna lades dock ned på grund av att området krävde alltför stora resurser för att kunna hållas i ordning. Hela borgområdet är nämligen beväxt med örnbräken, som på sommaren växer sig så hög (mellan 1,5 och 2 meter) att borgarna då döljs och varken kan ses eller förstås.

Eftersom borgarna är unika och ligger i anslutning till Kulturreseptatet Norrbys skulle det vara önskvärt att den åter kunde vårdas och bli fullt synlig för besökare.

Bevarandemål:

- Fornborgarna och en yta av 10-20 meters radie där ikring är fria från upp- växande buskvegetation, sly och örnbräken.
- Gamla, höga träd finns i området.
- En föryngring av träd finns som kan ersätta de gamla träden.

Skötselåtgärder:

För att på sikt få bukt med örnbräken så att de båda ihopsatta borgarna kan uppfattas med alla sina konstruktioner, skulle det krävas röjning av dubbelborgens områden samt ett område däromkring på 10 - 20 meters radie. Röjning av örnbräken bör göras två gånger årligen under växtsäsongen (maj – september).

Träd inne på borgområdena kan stå kvar – de skyddar för ännu kraftigare ormbunks- och slyuppväxt och ger besökaren höjdkänsla. Vid behov kan trädskiktet

glesas ut så att full genomsikt bibehålls. Vallarna och vallgravarna bör hållas i det närmaste fria från träd och buskar så att konstruktionerna är väl synliga. Äldre träd som bedöms viktiga för den biologiska mångfalden behålls, även om de står på vallarna. Träd som dör och faller ner och som därav skymmer eller försvårar för besökare att uppleva borgarna kan flyttas till annat skötselområde.

2.3. Skötselområde 3. Gallring (ca 0,3 ha)

Beskrivning:

Skötselområdet består av ett produktionsbestånd med yngre gran. Inslag av björk och tall finns.

Bevarandemål:

- En utglesad skog där de träd som finns kvar tillåts bli gamla.
- Andelen lövträd i skötselområdet är stor.

Skötselåtgärder:

Beståndet glesas ur. Några barrträd väljs ut som på sikt får utvecklas för att bli gamla. Lövträd (björk) sparas. Andelen lövträd i våra barrskogar är generellt låg och behöver öka. Död ved kan läggas i depåer i skötselområdet.

2.4. Skötselområde 4. Gallringsskog (ca 0,7 ha)

Beskrivning:

Skötselområdet består i huvudsak av yngre barrskog på fuktig mark. Även äldre träd och nyckelelement (liggande och stående död ved, hålträd, torrakor, spärrgreniga träd, gamla träd, grova träd) förekommer. Skötselområdet är svåravgränsat.

Bevarandemål:

- En utglesad skog där de träd som finns kvar tillåts bli gamla.
- Andelen lövträd i skötselområdet är stor.
- Så kallade nyckelelement finns i skötselområdet.

Skötselåtgärder:

Beståndet glesas ur. Några barrträd väljs ut som på sikt får utvecklas för att bli gamla. Lövträd (björk) sparas. Andelen lövträd i våra barrskogar är generellt låg och behöver öka. Grova, spärrgreniga, gamla träd och övriga element med höga naturvärden såsom torrträd och hålträd ska sparas. Död ved kan läggas i depåer i skötselområdet. Eftersom marken är fuktig är det särskilt viktigt att alla åtgärder görs med försiktighet så att markskador inte uppkommer.

2.5. Skötselområde 5. Gallringsskog (ca 0,2 ha)

Beskrivning:

Skötselområdet består av tätt växande ung tallskog.

Bevarandemål:

- En utglesad skog där de träd som finns kvar tillåts bli gamla.

Skötselåtgärder:

Beståndet glesas ur. Några barrträd väljs ut som på sikt får utvecklas för att bli gamla. Lövträd sparas i den mån de förekommer.

2.6. Skötselområde 6. Skogsmark med få skötselåtgärder (interndynamik) (ca 2,6 ha)

Beskrivning:

Skötselområdet består av barrblandskog med riklig förekomst av naturskogselement som gamla träd, döda och stående och liggande träd, torrträd, högstubbar och hackmärken efter hackspettar.

Bevarandemål:

- Skötselområdet ska utgöras av gammal skog med riklig förekomst av naturskogselement som gamla träd, torraktor, lågor, hålträd och högstubbar.
- Död ved av olika trädslag och i olika nedbrytningsfaser ska finnas i riklig mängd.

Skötselåtgärder:

Betesdjur tillåts i detta skötselområde om det är förenligt med god djuromsorg och djurhälsa. Åtgärder som plockhuggning och röjning får inte förekomma. Området lämnas i det närmaste orört förutom bete. På längre sikt kan det bli aktuellt att se över förvaltningsinriktningen då frånvaron av naturliga störningar kan göra att granen blir dominerande i skötselområdet.

2.7. Skötselområde 7. Mark för besöksändamål med mera (ca 0,5 ha)

Beskrivning:

Idag består skötselområdet av en öppen glänta som används som uppläggningsplats för jordmassor och sten. Från gläntan utgår stigar genom skogen mot Norrbys kulturresevat respektive fornborgarna Binge slott, se bilaga 2.

Bevarandemål:

- Besökare kan ta del av information om naturreservatets natur- och kulturvärden och vilka bestämmelser som gäller i reservatet.
- En tydlig parkeringsplats för minst två bilar finns.
- Besökare kan ta sig in i naturreservatet till fots från denna plats.

Skötselåtgärder:

En parkeringsplats ska iordningställas på det område som anges med P på beslutskartan, bilaga 1 reservatsbeslutet.

3. BRÄNDER OCH BRANDBEKÄMPNING

Bränder inom naturreservatet ska släckas enligt gällande lagar. Släckningsarbete sker i försiktighet i samråd med reservatsförvaltaren.

4. JAKT

Rätten till jakt inom reservatet inskränks inte av reservatsbeslutet. Jaktutövandet får dock inte ske i strid med reservatsbestämmelser eller skötselplan.

5. FÖRVALTNING OCH TILLSYN

Länsstyrelsen i Gotlands län skall svara för förvaltning och tillsyn av reservatet. Länsstyrelsen kan teckna avtal med markägare eller annan part för utförandet av bevarande- och skötselåtgärder och/eller tillsyn.

6. MARKERING AV RESERVATETS GRÄNS

Reservatsgränsen skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar (Naturvårdsverkets handbok "Att skylta skyddad natur", s 88-101).

7. DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING

Dokumentation och övervakning skall ske i enlighet med det program som beskrivs i Naturvårdsverkets rapport "Uppföljning av Natura 2000 i Sverige".

8. SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

1 är högst prioritet, följt av 2 och 3 som prioriteras lägre.

Åtgärd	Var	Vem	Prioritet
Utmärkning av reservatsgräns	Gränsen	Lantmäteriet	1
Uppsättning av informationstavlor	Parkeringen vid Norrbys kulturresevat samt skötselområde 7 (förslag)	Förvaltaren	1
Information på Länsstyrelsen hemsida		Förvaltaren	1
Skötsel fornborgarna	Skötselområde 2	Förvaltaren*	1
Uppsättning av stängsel		Förvaltaren*	1
Bete		Förvaltaren*	1
Iordningsställande av P-plats	Skötselområde 7	Förvaltaren*	2
Iordningsställande av stängselgenomgångar, stättor mm.		Förvaltaren*	I samband med stängseluppsättning
Försiktig extensiv plockhuggning	Skötselområde 1	Förvaltaren*	2
Åtgärda sankt parti skogsväg	Skötselområde 1	Förvaltaren*	3
Gallring	Skötselområde 3, 4, 5	Förvaltaren*	3
Utreda och återskapa vattenfluktuationer	Flera skötselområden, framför allt nr 6.	Förvaltaren	3
Uppföljning		Förvaltaren	3

*Förvaltaren eller annan (t.ex. markägare) som förvaltaren tecknar avtal med

9. KÄLLOR

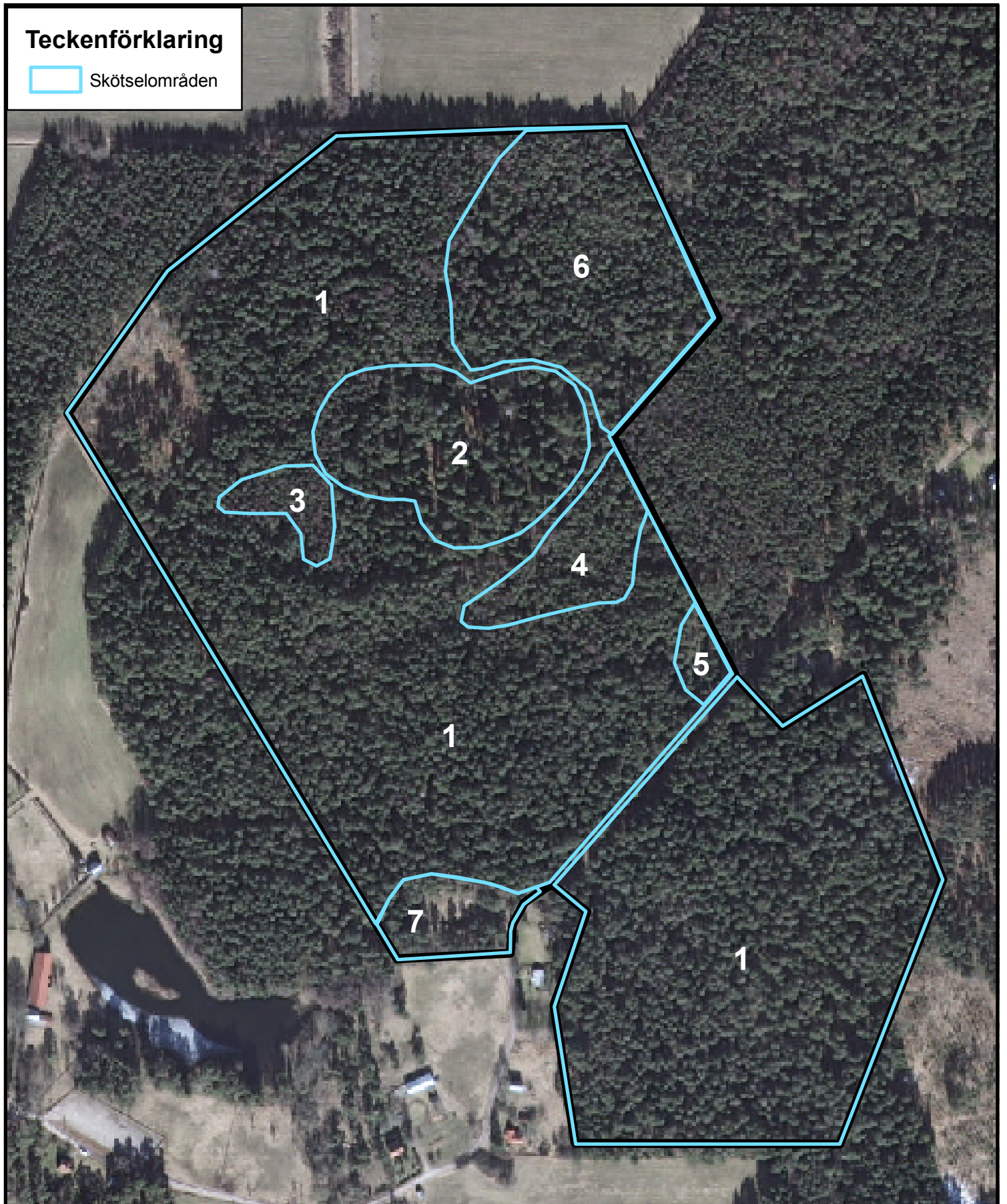
Naturvårdsverket. 2003. Bildande och förvaltning av naturreservat. Handbok.

Naturvårdsverket. 2003. Att skylta skyddad natur – en vägledning om skyltar, foldrar, vägvisning, gränsmarkering och Internet.

Naturvårdsverket. 2004. Uppföljning av Natura 2000 i Sverige. Uppföljning av habitat och arter i Habitatdirektivet samt arter i Fågeldirektivet.

Skogsstyrelsen 2000, 2002. Nyckelbiotopsinventering.

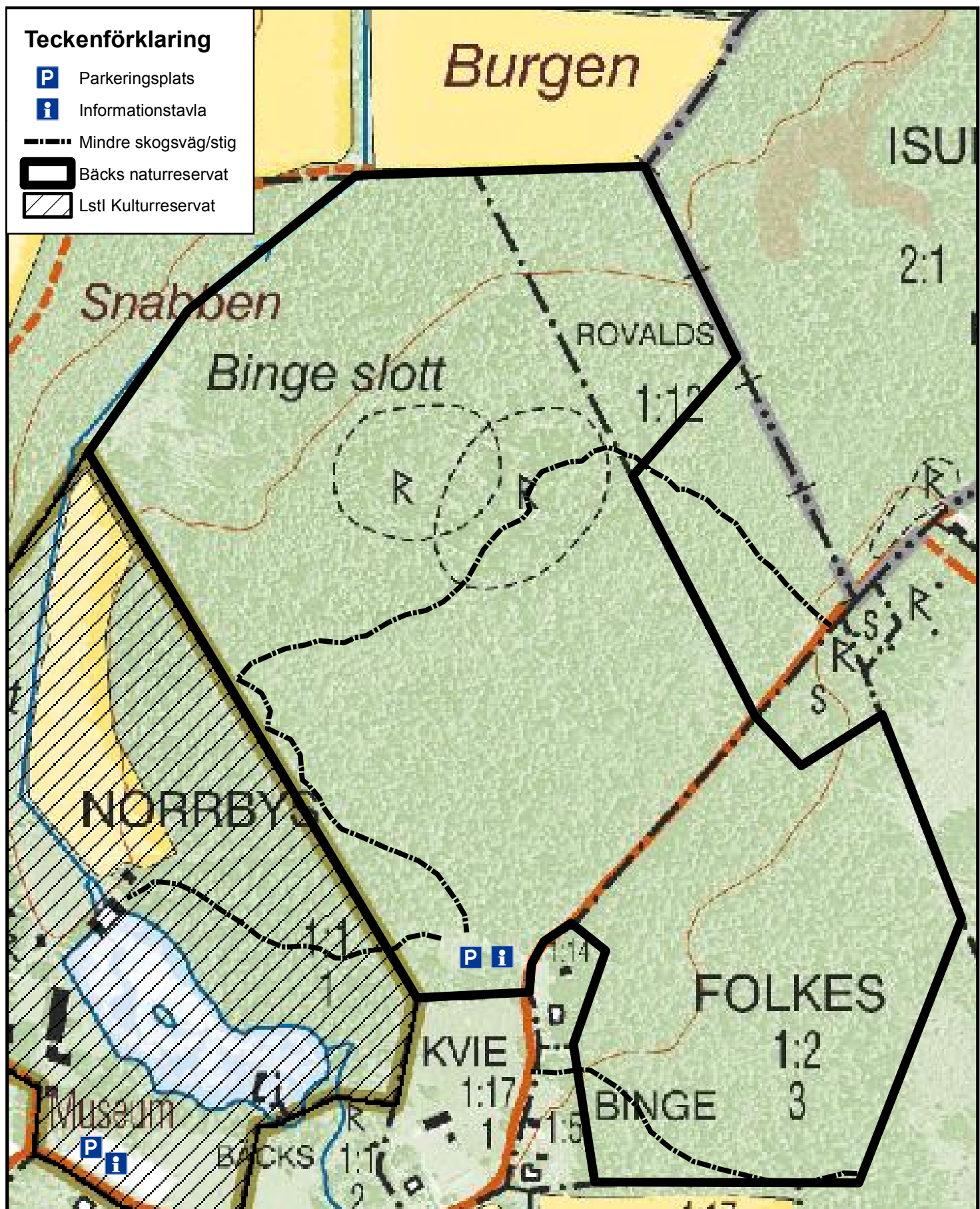
Skötselkarta naturområden Bäcks

Skala 1:3 500

0 25 50 100 Meters

Skötselfakta besöksanordningar Bäcks

Skala 1:3 500

0 25 50 100 Meters

Artlista Bäcks naturreservat

Förteckning över känd förekomst av rödlistade arter samt vissa andra intressanta arter inom naturreservatet Bäcks. Förteckningen ska ses som exempel på arter som förekommer inom reservatet, d v s den gör inte anspråk på att vara fullständig.

Rödlistekategorier enligt den nationella rödlistan fastställd av Naturvårdsverket 2010.

Rödlistekategori:

- RE = nationellt utdöd (regionally extinct)
- CR = akut hotad (critically endangered)
- EN = starkt hotad (endangered)
- VU = sårbar (vulnerable)
- NT = nära hotad (near threatened)
- DD = kunskapsbrist (data deficient)

Utanför rödlistan men bedöms enligt samma system:

- LC = livskraftig (least concern)

I övrigt förekommer beteckningen S som står för signalart. Signalart är en art som signalerar höga naturvärden i skog.

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Rödlistekategori
<i>Kärlväxter</i>		
<i>Carex pulicaris</i>	loppstarr	VU
<i>Carex hostiana</i>	ängsstarr	NT
<i>Schedonorus giganteus</i>	långsvingel	
<i>Svampar</i>		
<i>Amanita citrina</i>	Vitgul flugsvamp	
<i>Armillaria mellea s.l.s</i>	Honungsskivling	

<i>Boletus badius</i>	Brunsopp	
<i>Calvatia excipuliformis</i>	Långfotad röksvamp	
<i>Clitocybe ditopus</i>	Mjöltrattskeivling	
<i>Clitocybe metachroa</i>	Grå trattskeivling	
<i>Clitocybe nebularis</i>	Pudrad trattskeivling	
<i>Collybia asema</i>	Horngrå nagelskeivling	
<i>Collybia fodiens</i>	Besk sågnagelskeivling	
<i>Cortinarius meinhardii</i>	Äggspindling	NT, S
<i>Cortinarius mussivus</i>	Odörspindling	
<i>Cortinarius odorifer</i>	Anisspindling	S
<i>Cortinarius variegatus</i>	Kantspindling	
<i>Cystoderma amianthinum</i>	Ockragul grynskeivling	
<i>Cystoderma carcharias</i>	Rödgrå grynskeivling	
<i>Cystoderma granulatum</i>	Rostbrun grynskeivling	
<i>Hebeloma edurum</i>	Kakaofränskeivling	
<i>Hydnellum ferrugineum</i>	Dropptaggsvamp	S
<i>Hydnellum mirabile</i>	Raggtaggsvamp	EN
<i>Hydnum repandum</i>	Blek taggsvamp	
<i>Hydnum rufescens</i>	Rödgul taggsvamp	
<i>Hygrocybe virginea</i>	Vit vaxskeivling	
<i>Hygrophorus agathosmus</i>	Doftvaxskeivling	
<i>Hygrophorus discoideus</i>	Diskvaxskeivling	S
<i>Hypholoma fasciculare</i>	Svavelgul slöjskeivling	
<i>Inocybe geophylla</i>	Sidentrådning	
<i>Laccaria laccata</i>	Laxskeivling	
<i>Lactarius deliciosus</i>	Läcker riska	
<i>Lactarius deterrimus</i>	Blodriska	
<i>Lactarius mitissimus</i>	Brandriska	
<i>Lactarius scrobiculatus</i>	Svavelriska	S
<i>Leucopaxillus gentianeus</i>	Bittermusseron	
<i>Lycoperdon nigrescens</i>	Mörk röksvamp	
<i>Marasmius bulliardi</i>	Liten hjulbrokking	
<i>Mycena galericulata</i>	Rynkhätta	
<i>Mycena polygramma</i>	Silverhätta	
<i>Mycena pura</i>	Rättikhätta	
<i>Phellinus pini</i>	Tallticka	S
<i>Pholiota mutabilis</i>	Föränderlig tofsskeivling	
<i>Russula caerulea</i>	Puckelkremla	
<i>Russula integra</i>	Mandelkremla	
<i>Russula queletii</i>	Krusbärskremla	
<i>Russula sanguinea</i>	Blodkremla	
<i>Russula sardonia</i>	Tårkremla	

<i>Sarcodon imbricatus</i>	Fjällig taggsvamp	S
<i>Tricholoma bufonium</i>	Svavelmusseron	
<i>Tricholoma imbricatum</i>	Fjällmusseron	
<i>Tricholoma inamoenum</i>	Luktmusseron	
<i>Tricholoma terreum</i>	Jordmusseron	
<i>Tricholoma vaccinum</i>	Skäggmusseron	
Lavar		
<i>Arthonia leucopellaea</i>	Kattfotslav	S
<i>Lecanatis abietina</i>	Gammelgranslav	S
Mossor		
<i>Leucobryum glaucum</i>	Blåmossa	S
Insekter		
<i>Microbregma emarginatum</i>	Granbarkgnagare	S

Hur man överklagar hos regeringen

Om du är missnöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du överklaga detta hos regeringen, Miljödepartementet.

Det gör du genom att i brev till regeringen

- tala om vilket beslut du överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer (diarienumret) och
- redogöra för dels varför du menar att Länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur du anser att beslutet skall ändras.

Du undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och telefonnummer.

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt, så bör du skicka med det.

Du kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt dig

Brevet skall lämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer är:

Länsstyrelsen i Gotlands län
621 85 Visby
tel 0498-29 21 00

Länsstyrelsen måste ha fått ditt brev *inom tre veckor från den dag du fick beslutet*, annars kan ditt överklagande inte tas upp.

Om något är oklart, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.